

Säännöstelyn historiaa

Ensimmäinen lupa Ähtärinjärven säännöstelylle on vuodelta 1919, kun Vaasan lääninhallitus myönsi luvan säännöstelylle. Luvan mukaan vuosina 1924-1976 säännöstelyväli oli n. 1 metri, joka vastasi kutakuinkin luonnontilaa. Kevättalvella vedenpinta laski huomattavasti luonnontilaa alemmas ja kesäaikana vedenpinta putosi käytön kannalta haitallisen alas. Vuonna 1965 perustettiin vesioikeuden päätöksellä säännöstely-yhtiö. Killin Voima Oy:n hakemuksesta vesioikeus myönsi yhtiölle v. 1976 oikeuden säännöstellä Ähtärinjärveä. Korkein hallinto-oikeus vahvisti vuonna 1977 Länsi-Suomen vesioikeuden päätöksen Ähtärinjärven säännöstelystä pienin muutoksin. Nyt säännöstelyväli laajeni 1.65 metriin, mutta avovesikauden vedenpinta tuli pitää huomattavasti aiempaa korkeammalla. Nykyinen säännöstely on tuon päätöksen mukainen.

Nykyinen luvanhaltija, Killin Voima Oy on hakemassa säännöstelykäytäntöön muutosta, jossa kesäaikaisten vedenkorkeuksien ylärajaa nostettaisiin. Muutos ei vaikuttaisi säännöstelyväliin mitenkään.

Järven vedenkorkeutta on havainnointu vuodesta 1911 lähtien. Alussa vedenkorkeuden asteikko sijaitsi Ähtärinjärven itäpuolella Niemiahossa. Nykyisin vedenkorkeutta havainnoidaan Inhan padolta.

Ähtärinjärven ongelmia on nyt selvitetty puolenkymmentä vuotta, joista pari viimeistä Euroopan Unionin tuella. Pahin ongelma on järven ravinnekuormitus ja toisena kevättalven aikaiset järviluonnon kannalta liian alhaiset vedenkorkeudet. Kuormitusta pystytään vähentämään vähitellen ja vaikutukset vesistössä näkyvät vieläkin pidemmällä viiveellä. Mutta kuormituksen vähentäminen on nyt kuitenkin aloitettu.

Järven tilaan kohdistuvat kehittämishankkeet saivat alkunsa, kun perustettiin Ähtärinjärven vesiensuojelun johtoryhmä, joka järjestäytyi 2.5.1994. Vuonna 1996 Lehtimäen ja Soinin kunnat, Ähtärin kaupunki, Etelä-Pohjanmaan liitto, Länsi-Suomen ympäristökeskus ja Vaasan maaseutuelinkeinopiirin kalatalousyksikkö allekirjoittivat Ähtärinreitin vesistöaluetta koskevan ohjelasopimuksen. Ohjelasopimus kattaa useita hankkeita, joista yksi on Ähtärinjärven säännöstelyn muutossuunnitelma, jossa vastuutahona on Länsi-Suomen ympäristökeskus. Muutoshankkeen puitteissa on valmistunut kaksi säännöstelyvaihtoehtoa nykyiselle säännöstelylle. Vaihtoehdot on nimetty luontosäännöstelyksi ja virkistyskäytösäännöstelyksi.